

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Lecznictwa

DLD.055.6.2026.EMK
Warszawa, 09 października 2026

Pan
Karol Rajewski

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję, przekazaną do Ministerstwa Zdrowia w wiadomości mailowej z dnia 24 września 2026 r., w przedmiocie zmiany przepisów dotyczących leczenia uzdrowiskowego dla osób aktywnych zawodowo, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Poruszona przez Pana problematyka dotycząca konieczności wykorzystywania przez osoby aktywne zawodowo urlopu wypoczynkowego na czas leczenia uzdrowiskowego, z uwagi na brak regulacji umożliwiających skorzystanie w tym okresie ze zwolnienia lekarskiego, rzeczywiście wzbudza niezadowolenie tej grupy pacjentów, natomiast niezbędnym jest usystematyzowanie informacji, które przybliżą główny cel stosowania tej formy leczenia oraz przedstawią różnice dotyczące prawa do świadczenia zdrowotnego i prawa do zwolnienia od pracy.

Na wstępie należy wyjść od definicji lecznictwa uzdrowiskowego, którą jest działalność służąca leczeniu, jak również zapobieganiu chorobom, przy wykorzystaniu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego i naturalnych surowców leczniczych (wody lecznicze, gazy i peloidy) oraz właściwości leczniczych klimatu mających korzystny wpływ na wyniki świadczeń zapobiegawczych i leczniczych. Leczenie uzdrowiskowe prowadzone jest przede wszystkim u tych pacjentów, gdzie środki farmaceutyczne mają już niewielkie oddziaływanie. Jest kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego i zajmuje się głównie pacjentami z chorobami przewlekłymi oraz rekonwalescentami, którym pobyt w uzdrowisku szybciej pozwoli na powrót do zdrowia.

Przechodząc do analizy obowiązujących uregulowań systemowych należy wskazać, że zwolnienie lekarskie jest ściśle powiązane z czasową niezdolnością do pracy, tj. podstawą jego wystawienia jest stwierdzenie przez lekarza czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, natomiast sam fakt, że leczenie uzdrowiskowe jest świadczeniem zdrowotnym, nie przesądza jeszcze o tytule usprawiedliwiającym nieobecność w pracy.

Dlatego też powstaje na tym gruncie zasadnicza różnica pomiędzy leczeniem uzdrowiskowym, do którego może zostać skierowana również osoba zdolna do pracy, a niezdolnością do pracy, której stwierdzenie otwiera drogę do świadczeń z ubezpieczenia

chorobowego, w myśl przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa¹.

Konkludując powyższe, pracownik skierowany na leczenie uzdrowiskowe w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, który pozostaje zdolny do pracy, nie uzyska zwolnienia lekarskiego tylko z powodu, że będzie poza miejscem pracy na wyznaczonym turnusie uzdrowiskowym.

Taki mechanizm rzeczywiście może budzić kontrowersje, bowiem z punktu widzenia medycyny osoba aktywna zawodowo potrzebująca leczenia / rehabilitacji uzdrowiskowej uzyska skierowanie na ten rodzaj leczenia, natomiast jeżeli pozostaje zdolna do pracy to wówczas musi co do zasady wygospodarować ze swojego urlopu wypoczynkowego czas potrzebny na realizację takiego świadczenia.

Mając na uwadze materię przedmiotowego zagadnienia, która nie wpisuje się *stricte* w zakres kompetencji Ministra Zdrowia, uprzejmie informuję, że z naszej strony wystosowane zostanie do resortu rodziny, pracy i polityki społecznej wystąpienie z prośbą o rozważenie przyjęcia rozwiązań – w przepisach ubezpieczeniowych bądź pracowniczych – pewnego szczególnego mechanizmu usprawiedliwienia nieobecności pracownika na czas leczenia uzdrowiskowego tak, aby nie odbywało się to właśnie kosztem własnego urlopu wypoczynkowego. Oczywiście wymagałoby to szerokiej analizy, bowiem należałoby – w naszej opinii – dokonać pewnego zawężenia tak, aby nie każdy pobyt sanatoryjny był utożsamiany z niezdolnością do pracy.

Aktualnie dla osób czynnych zawodowo, a wymagających leczenia rehabilitacyjnego służącego odzyskaniu lub utrzymaniu zdolności do pracy, pozostaje rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS. Może z niej skorzystać osoba zagrożona utratą zdolności do pracy, jeżeli istnieje szansa jej odzyskania po rehabilitacji.

Jedną z uprawnionych do tego grup są osoby ubezpieczone w ZUS, czyli pracujące zawodowo i co najistotniejsze, rehabilitacja ZUS jest konstrukcyjnie powiązana ze zdolnością do pracy, podczas gdy leczenie uzdrowiskowe w ramach NFZ jest świadczeniem zdrowotnym, którego otrzymanie nie oznacza, że osoba automatycznie jest niezdolna do pracy.

Z wyrazami szacunku

Maciej Karaszewski

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/

¹ Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 854).